

МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>08 Право</i>
Спеціальність	<i>81 Право</i>
Освітня програма	<i>Право</i>
Статус дисципліни	<i>вибіркова</i>
Форма навчання	<i>очна (денна)</i>
Рік підготовки, семестр	<i>2 курс, осінній семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кредити / 120 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік / модульна контрольна робота</i>
Розклад занять	<i>http://rozklad.kpi.ua/Schedules/ScheduleGroupSelection.aspx</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: <i>кандидат юридичних наук, доцент Єгорова Валентина Сергіївна, vsegorova@hotmail.com</i> Практичні / Семінарські: <i>кандидат юридичних наук, доцент Єгорова Валентина Сергіївна, vsegorova@hotmail.com</i>
Розміщення курсу	<i>Посилання на дистанційний ресурс Google classroom:</i>

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

«Муніципальне право» належить до циклу дисциплін професійної та практичної підготовки.

Метою навчальної дисципліни “Муніципальне право” є формування у студентів здібностей вивчення генези розвитку місцевого самоврядування, основних його моделей та інститутів на підставі детального аналізу законодавства України з місцевого самоврядування, з метою формування вміння правильно оцінювати конкретні муніципально-правові явища та вирішення теоретичних та практичних завдань у сфері правового регулювання місцевого самоврядування.

Предметом навчальної дисципліни – правове регулювання місцевого самоврядування в Україні та практика реалізації відповідних правових норм.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна вивчається після опанування курсів конституційного права, адміністративного права, фінансового та банківського права.

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти:

РН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

Відповідність результатів навчання (РН) та компетентностей за Стандартом вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності (soft skills):

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.

ЗК15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

«Муніципальне право», з огляду на системність та взаємопов'язаність з тематикою освітньої програми підготовки бакалавра, вивчається паралельно з навчальними дисциплінами «Адміністративне право», «Цивільне право». Вивчається після опанування курсів «Конституційне право», «Судоустрій в Україні» та інших нормативних та вибіркових освітніх компонентів.

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Основні поняття муніципального права та місцевого самоврядування

Тема 2. Поняття, система та джерела муніципального права

Тема 3. Історія розвитку місцевого самоврядування

Тема 4. Місцеве самоврядування і Державна влада: питання співвідношення

Тема 5. Організаційно-правові засади місцевого самоврядування

Тема 6. Територіальна громада – первинний суб'єкт місцевого самоврядування

Тема 7. Місцеві вибори та місцевий референдум

Тема 8. Місцеві ради як органи місцевого самоврядування

Тема 9. Сільський, селищний, міський голова

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Конституція України. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні». // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – Ст. 170.
3. Закон України «Про статус депутатів місцевих рад». // Офіційний вісник України. – 2002. – № 31. – Ст. 1453.
4. Закон України «Про органи самоорганізації населення». // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 48. – Ст. 254.
5. Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування». // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 33. – Ст. 175.
6. Закон України «Про асоціації органів місцевого самоврядування». // Офіційний вісник України. – 2009. – № 40. – Ст. 1345.
7. Європейська хартія місцевого самоврядування. // Офіційний вісник України. – 2013. – № 39. – Ст. 1418.

Додаткова література:

1. Муніципальне право України: Підручник / В.Ф. Погорілко, О.Ф. Фрицький, М.О. Баймуратов та ін.; За ред. В.Ф. Погорілка, О.Ф. Фрицького. — К.: «Юрінком», 2006. — С. 5- 26, 30-104.
2. Джерела конституційного права України / Ю.С. Шемшученко, Н.М. Пархоменко, О.В. Скрипнюк [та ін.]; відп. ред.: Ю.С. Шемшученко, О.І. Ющик. — К.: «Наук. думка», 2010. — С. 316–352.
3. Конституційне право України: Академічний курс: підручник: У2 т. Т.2 / За ред. Ю.С. Шемшученка. — К.: «Юридична думка», 2008. — 800 с.
4. Науково-практичний коментар закону України про місцеве самоврядування в Україні / Теліпка В.Е., Панасюк С.А. — К.: ЦУЛ, 2011. — 400 с.
5. Погорілко В.Ф., Баймуратов М.О., Бальцій Ю.Ю. та ін. Муніципальне право України: Підручник / За ред. Баймуратова М.О. — 2-ге вид. доп. — К.: «Правова єдність», 2009. — С. 182–215.
6. Баймуратов М.О. Європейські стандарти локальної демократії та місцеве самоврядування в Україні / М.О. Баймуратов // Х.: «Одісей», 2000. — С. 1–73.
7. Баймуратов М.О., Григорьев В.А. Муниципальная власть: актуальные проблемы становления и развития в Украине / М.О. Баймуратов, В.А. Григорьев // О.: «Юридическая литература», 2003, - С. 103–123, 162–188.

8. Барвіцький В.Ю., Батанов О.В. Муніципальне право зарубіжних країн. Частина 3. / за заг. Ред. П.Ф. Мартиненка. – К.: «Знання України», 2006. – 284 с.
9. Батанов О.В. Конституційно-правовий статус територіальних громад в Україні: Монографія / За заг. ред. В.Ф. Погорілка. – К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін-Юре»», 2003. – 512 с.
10. Батанов О.В. Муніципальна влада в Україні. Проблеми теорії та практики. Монографія. / О.В. Батанов // К.: «Юридична думка», 2010. – С. 287–330.
11. Батанов О.В. Територіальна громада – основа місцевого самоврядування в Україні: Монографія / О.В. Батанов // К.: Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України, 2001. – С. 172–195.

12. Корнієнко М.І. Муніципальне право України. Концептуальні та організаційно-правові питання: Навч. посіб. / М.І. Корнієнко // К.: «Алерта», 2005. – С. 44–59.
13. Кравченко В.В., Пітцик М.В. Муніципальне право України. / В.В. Кравченко, М.В. Пітцик // К.: «Атіка», 2003. – С. 342-363.
14. Кравчук О. Особливості структури органів комунального управління та питання їх систематизації // Право України. – 2006. – № 10. – С. 119 – 123.
15. Кравчук О. Проблеми становлення матеріальної та фінансової основи комунального управління: адміністративно-правовий аспект // Юридична Україна. – 2007. – № 3. – с. 26 – 32.
16. Куйбіда В.С. Конституційно-правові проблеми міського самоврядування в Україні / В.С. Куйбіда // Львів: «Літопис», 2001. – С. 149–164.
17. Місцеве самоврядування в Україні: теорія і практика. Посібник для депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів / Б.А. Руснак. – Одеса: 2011. – 536 .

Для пошуку нормативно-правових актів бажано використовувати офіційний вебсайт парламенту – Верховної Ради України – <https://www.rada.gov.ua/>

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відповідно до навчального плану підготовки бакалавра передбачено наступні види навчальних занять:

- лекції;
- практичні заняття;
- консультація.

Теми лекцій та практичних занять взаємозв'язані, матеріал вивчається в логічній послідовності. На практичних заняттях розглядаються найбільш суттєві теоретичні питання, які дозволяють забезпечити студентам можливість глибокого самостійного вивчення всього програмного матеріалу. Консультація проводиться викладачем щотижня згідно з графіком, затвердженим кафедрою.

Методи і технології навчання. Використовуються дидактичні методи, спостереження і порівняння, узагальнення і абстрагування, аналогія, індукція, дедукція, аналіз і синтез, аналітико-синтетичний, абстрактно-дедуктивний, конкретно-індуктивний, пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький. Також комплекс методів, зокрема практичні, наочні, словесні, проблемні, частково-пошукові та інші групи методів. Серед методів навчання за характером логіки пізнання використовуються аналітичний, індуктивний, дедуктивний, традуктивний методи.

На заняттях використовуються мультимедійне обладнання, комп'ютер. При дистанційному навчанні використовуються сервіси відеоконференцій Zoom, освітній вебсервіс Google Classroom на платформі «Сікорський», Телеграм чат для комунікації зі студентами, університетське програмне забезпечення Інформаційно-телекомунікаційної система «Електронний кампус».

5.1. Лекції та практичні заняття

Назва теми, перелік основних питань, література
Лекція 1. Поняття, система та джерела муніципального права <ol style="list-style-type: none">1. Поняття муніципального права.2. Система муніципального права України.3. Муніципально-правові відносини.4. Принципи муніципального права.
Лекція 2. Місцеве самоврядування як сфера муніципально-правових відносин <ol style="list-style-type: none">1. Поняття місцевого самоврядування.2. Право громадян на участь у місцевому самоврядуванні3. Питання місцевого значення як ключова характеристика сфери місцевого самоврядування4. Система місцевого самоврядування населеного пункту.
Лекція 3. Місцеве самоврядування і державна влада: питання співвідношення <ol style="list-style-type: none">1. Співвідношення державної влади і місцевого самоврядування2. Делеговані повноваження органів виконавчої влади в місцевому самоврядуванні
Лекція 4. Територіальна громада – первинний суб'єкт місцевого самоврядування <ol style="list-style-type: none">1. Поняття територіальної громади2. Об'єднання територіальних громад3. Загальні збори громадян4. Статут територіальної громади5. Органи самоорганізації населення

<p>Лекція 5. Місцеві вибори та місцевий референдум</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні засади місцевих виборів 2. Види місцевих виборів 3. Системи місцевих виборів та порядок визначення переможців 4. Місцевий референдум як форма вирішення питань місцевого значення
<p>Лекція 6. Місцеві ради як органи місцевого самоврядування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Види місцевих рад та порядок їх формування 2. Районні в містах ради як різновид місцевої ради 3. Компетенція місцевої ради 4. Обов'язковість рішень місцевої ради 5. Структура місцевої ради 6. Постійні комісії місцевої ради 7. Тимчасові контрольні комісії місцевої ради 8. Депутатські фракції та групи 9. Виконавчий апарат обласної, районної ради
<p>Лекція 7. Сільський, селищний, міський голова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Компетенція сільського, селищного, міського голови 2. Повноваження сільського, селищного, міського голови щодо діяльності виконкомумісцевої ради
<p>Лекція 8. Місцеві ради як органи місцевого самоврядування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Види місцевих рад та порядок їх формування 2. Районні в містах ради як різновид місцевої ради 3. Компетенція місцевої ради 4. Обов'язковість рішень місцевої ради 5. Структура місцевої ради 6. Постійні комісії місцевої ради 7. Тимчасові контрольні комісії місцевої ради 8. Депутатські фракції та групи 9. Виконавчий апарат обласної, районної ради
<p>Лекція 9. Матеріальна і фінансова основа місцевого самоврядування</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття матеріальної основи та економічної автономії місцевого самоврядування. 2. Доходи та видатки місцевих бюджетів як фінансова основа місцевого самоврядування. 3. Місцеві податки й збори. 4. Правовий статус об'єктів комунальної власності.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Крім навчальних занять, відповідно до навчального плану підготовки бакалавра передбачено також наступні форми освітнього процесу:

- самостійна робота;
- контрольні заходи.

Теоретичні та практичні знання поглиблюються шляхом самостійної роботи з використанням рекомендованої літератури та ресурсів глобальної мережі Internet.

6.1. Самостійна робота

Назва теми, перелік основних питань, література	Форма контролю
<p>Тема 1. Поняття, система та джерела муніципального права</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Місце муніципального права в правовій системі України. 	опитування

2. Джерела муніципального права.	
Тема 2. Місцеве самоврядування як сфера муніципально-правових відносин 1. Принципи місцевого самоврядування 2. Органи та посадові особи місцевого самоврядування.	<i>опитування</i>
Тема 3. Місцеве самоврядування і державна влада: питання співвідношення 1. Основні галузі повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад	<i>опитування / практичні завдання</i>
Тема 4. Територіальна громада – первинний суб'єкт місцевого самоврядування 1. Теорії походження місцевого самоврядування Державний контроль за діяльністю органів і посадових осіб місцевого самоврядування	<i>опитування</i>
Тема 5. Місцеві вибори та місцевий референдум 1. Вибори депутатів місцевих рад 2. Вибори сільських, селищних, міських голів	<i>опитування / практичні завдання</i>
Тема 6. Місцеві ради як органи місцевого самоврядування 1. Місцеві ініціативи 2. Громадські слухання 3. Символіка територіальної громади та органів місцевого самоврядування	<i>опитування / практичні завдання / кейси</i>
Тема 7. Сільський, селищний, міський голова 1. Статус та правові форми діяльності депутата місцевої ради 2. Голова районної, обласної, районної в місті ради, його заступник	<i>опитування / тестові завдання</i>
Тема 8. Місцеві ради як органи місцевого самоврядування 1. Повноваження сільського, селищного, міського голови щодо діяльності відповідної місцевої ради	<i>опитування</i>
Тема 9. Матеріальна і фінансова основа місцевого самоврядування 1. Комунальні підприємства, організації, установи: правовий статус та засади діяльності. 2. Відносини органів місцевого самоврядування й підприємств, установ та організацій різних форм власності.	<i>опитування / практичні завдання</i>

Строк виконання усіх видів самостійної роботи – дата проведення практичного заняття з відповідної теми.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Правила відвідування занять. Здобувачам освіти рекомендується відвідувати лекції та практичні заняття. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента/студентки, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички. Відсутність на лекції не відпрацьовується, оскільки теми та питання лекцій і практичних занять співпадають. Згідно з «Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського» заборонено оцінювати присутність або відсутність здобувача на аудиторному занятті, в тому числі нараховувати за це заохочувальні або штрафні бали. Детально: <https://osvita.kpi.ua/node/37>. Відсутність на практичному занятті відпрацьовується.

Особливості організації освітнього процесу під час дистанційного навчання визначено «Положенням про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського». Детально: <https://osvita.kpi.ua/node/188>.

Правила поведінки на заняттях. Норми етичної поведінки студентів і науково-педагогічних працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детально: <https://kpi.ua/code>.

Правила призначення заохочувальних та штрафних балів

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
Участь у міжнародних, всеукраїнських, університетських та/або інших заходах (конференція, круглий стіл, конкурс, олімпіада тощо); публікація (стаття та/або тези доповіді) за тематикою навчальної дисципліни	+10 балів	<i>Порушення строку відпрацювання практичних занять, виконання задач (кейсів), тестування тощо (за кожну таку роботу).</i> <i>Під час дистанційного навчання штрафні бали не застосовуються</i>	-0 балів
Виступ на занятті з ініціативною доповіддю на обрану творчу тему, погоджену з викладачем, за програмою дисципліни	+5 балів	<i>Порушення термінів виконання модульної контрольної роботи та її захист</i> <i>Під час дистанційного навчання штрафні бали не застосовуються</i>	-0 балів

Заохочувальні та штрафні бали не входять до основної шкали РСО, а їхня сума не може перевищувати 10% рейтингової шкали.

Політика дедлайнів та перескладань. Відпрацювання практичного заняття, за рішенням викладача, може здійснюватися у формі опитування, тестування, виконання практичного завдання, розв'язання задачі з відповідної теми.

На останньому за розкладом занятті проводиться основна форма поточного контролю у вигляді письмової модульної контрольної роботи, до якої включено відповіді на теоретичні питання теми 9. Результат модульної контрольної роботи для студента, який не з'явився на контрольний захід, є нульовим. У такому разі, студент має можливість повторно виконати модульну контрольну роботу.

Політика академічної доброчесності та її принципи визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детально: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО)

Поточний контроль: експрес-опитування, опитування за темою заняття, тест, виконання практичного завдання, розв'язання задач (кейсів), МКР.

№ з/п	Поточний, семестровий контроль	Ваговий бал	Кількість	Всього, 100 балів
1.	Практичне заняття	5	17	85
2.	Модульна контрольна робота (МКР)	15	1	15
3.	Залік			

Поточний контроль має чотири рівні оцінювання, критерії:

“відмінно” – повна відповідь (не менше 95% потрібної інформації) – студент/студентка демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, правильно і обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних комунікативних ситуаціях – практичне заняття **4-5 балів**, МКР – **15-14 балів**;

“добре” – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з несуттєвими недоліками, які допускає студент/студентка – практичне заняття **3-4 балів**, МКР – **14-12 балів**;

“задовільно” – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації),

студентом/студенткою опановано основний теоретичний матеріал, але допускає неточності – практичне заняття **6-5 балів**, МКР – **12-10 балів**;

“**незадовільно**” — відповідь не відповідає вимогам до «задовільно» – практичне заняття **0-1 бали**, МКР – **0-9 балів**.

Результати поточного контролю здобувача регулярно вносяться викладачем до модуля «Поточний контроль» АС Електронний кампус.

Календарний контроль: проводиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог Силабусу.

Критерій отримання атестації		Перша атестація	Друга атестація
Строк атестації		8-ий тиждень	14-ий тиждень
Умови отримання атестації	Поточний рейтинг	≥ 15 балів	≥ 30 балів
	Практичні заняття 1-4	+	–
	Практичні заняття 5-8	–	+

Результати календарного контролю здобувача вносяться викладачем до модуля «Календарний контроль» АС Електронний кампус.

Семестровий контроль: залік.

Умови допуску до семестрового контролю: семестровий рейтинг більше 30 балів.

Порядок проведення контрольних заходів визначено у «Положенні про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського». Детально: <https://osvita.kpi.ua/node/32>.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

9.1. Орієнтовний перелік питань до заліку

1. Поняття муніципального права.
2. Система муніципального права України.

3. Місце муніципального права в правовій системі України.
4. Муніципально-правові відносини.
5. Принципи муніципального права.
6. Джерела муніципального права.
7. Поняття місцевого самоврядування.
8. Право громадян на участь у місцевому самоврядуванні
9. Принципи місцевого самоврядування
10. Питання місцевого значення як ключова характеристика сфери місцевого самоврядування
11. Система місцевого самоврядування населеного пункту.
12. Органи та посадові особи місцевого самоврядування.
13. Зародження місцевого самоврядування в Україні
14. Магдебурзьке право – як юридична основа розвитку міського самоврядування в Україні в XIII—XVI ст.
15. Міське самоврядування на Українських землях в XVIII–XIX ст.
16. Міське самоврядування в Україні в XX ст.
17. Історичні пам'ятки муніципального права
18. Теорії походження місцевого самоврядування
19. Співвідношення державної влади і місцевого самоврядування
20. Делеговані повноваження органів виконавчої влади в місцевому самоврядуванні
21. Державний контроль за діяльністю органів і посадових осіб місцевого самоврядування
22. Поняття територіальної громади
23. Об'єднання територіальних громад
24. Загальні збори громадян
25. Місцеві ініціативи
26. Статут територіальної громади
27. Громадські слухання
28. Органи самоорганізації населення
29. Символіка територіальної громади та органів місцевого самоврядування
30. Основні засади місцевих виборів
31. Види місцевих виборів
32. Системи місцевих виборів та порядок визначення переможців
33. Вибори депутатів місцевих рад
34. Вибори сільських, селищних, міських голів
35. Місцевий референдум як форма вирішення питань місцевого значення
36. Види місцевих рад та порядок їх формування
37. Районні в містах ради як різновид місцевої ради
38. Компетенція місцевої ради
39. Обов'язковість рішень місцевої ради
40. Структура місцевої ради
41. Постійні комісії місцевої ради
42. Тимчасові контрольні комісії місцевої ради
43. Депутатські фракції та групи

44. Виконавчий апарат обласної, районної ради
45. Секретар сільської, селищної, міської ради
46. Статус та правові форми діяльності депутата місцевої ради
47. Голова районної, обласної, районної в місті ради, його заступник
48. Компетенція сільського, селищного, міського голови
49. Повноваження сільського, селищного, міського голови щодо діяльності відповідної місцевої ради
50. Повноваження сільського, селищного, міського голови щодо діяльності виконкому місцевої ради
51. Порядок формування виконавчих органів сільських, селищних, міських рад
52. Види виконавчих органів сільських, селищних, міських рад
53. Компетенція виконавчих органів сільських, селищних, міських рад
54. Класифікація повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад на власні й делеговані
55. Основні галузі повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад
56. Поняття матеріальної основи та економічної автономії місцевого самоврядування.
57. Доходи та видатки місцевих бюджетів як фінансова основа місцевого самоврядування
58. Місцеві податки й збори.
59. Правовий статус об'єктів комунальної власності.
60. Комунальні підприємства, організації, установи: правовий статус та засади діяльності
61. Відносини органів місцевого самоврядування й підприємств, установ та організацій різних форм власності.
62. Столичні функції міста Києва
63. Особливості правового статусу Київського міського голови
64. Особливості організації діяльності виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)
65. Компетенція голови Київської міської державної адміністрації
66. Особливості здійснення управління районами в місті Києві
67. Перший заступник, заступники голови Київської міської державної адміністрації

9.2. Методичні рекомендації щодо змісту відповіді на питання практичних занять

Тема 1. Поняття, система та джерела муніципального права

Поняття муніципального права. Система муніципального права України. Місце муніципального права в правовій системі України. Муніципально-правові відносини. Принципи муніципального права. Джерела муніципального права.

Тема 2. Місцеве самоврядування як сфера муніципально-правових відносин

Поняття місцевого самоврядування. Право громадян на участь у місцевому самоврядуванні. Принципи місцевого самоврядування. Питання місцевого значення як ключова характеристика сфери місцевого самоврядування. Система місцевого самоврядування населеного пункту. Органи та посадові особи місцевого самоврядування.

Тема 3. Історія розвитку місцевого самоврядування

Зародження місцевого самоврядування в Україні. Магдебурзьке право – як юридична основа розвитку міського самоврядування в Україні в XIII—XVI ст. Місцеве самоврядування на Українських землях в XVIII–XIX ст. Місцеве самоврядування в Україні в XX ст. Історичні пам'ятки муніципального права

Тема 4. Місцеве самоврядування і державна влада: питання співвідношення Теорії

походження місцевого самоврядування. Співвідношення державної влади і місцевого самоврядування. Делеговані повноваження органів виконавчої влади в місцевому самоврядуванні. Державний контроль за діяльністю органів і посадових осіб місцевого самоврядування.

Тема 5. Територіальна громада – первинний суб'єкт місцевого самоврядування

Поняття територіальної громади. Об'єднання територіальних громад. Загальні збори громадян. Місцеві ініціативи. Статут територіальної громади. Громадські слухання. Органи самоорганізації населення. Символіка територіальної громади та органів місцевого самоврядування.

Тема 6. Місцеві вибори та місцевий референдум

Основні засади місцевих виборів. Види місцевих виборів. Системи місцевих виборів та порядок визначення переможців. Вибори депутатів місцевих рад. Вибори сільських, селищних, міських голів. Місцевий референдум як форма вирішення питань місцевого значення.

Тема 7. Місцеві ради як органи місцевого самоврядування

Види місцевих рад та порядок їх формування. Районні в містах ради як різновид місцевої ради. Компетенція місцевої ради. Обов'язковість рішень місцевої ради. Структура місцевої ради. Постійні комісії місцевої ради. Тимчасові контрольні комісії місцевої ради. Депутатські фракції та групи. Виконавчий апарат обласної, районної ради. Секретар сільської, селищної, міської ради. Статус та правові форми діяльності депутата місцевої ради. Голова районної, обласної, районної в місті ради, його заступник.

Тема 8. Сільський, селищний, міський голова

Компетенція сільського, селищного, міського голови. Повноваження сільського, селищного, міського голови щодо діяльності відповідної місцевої ради. Повноваження сільського, селищного, міського голови щодо діяльності виконкому місцевої ради.

Тема 9. Виконавчий орган сільської, селищної, міської ради

Порядок формування виконавчих органів сільських, селищних, міських рад. Види виконавчих органів сільських, селищних, міських рад. Компетенція виконавчих органів сільських, селищних, міських рад. Класифікація повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад на власні й делеговані. Основні галузі повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад

Тема 10. Матеріальна і фінансова основа місцевого самоврядування

Поняття матеріальної основи та економічної автономії місцевого самоврядування. Доходи та видатки місцевих бюджетів як фінансова основа місцевого самоврядування. Місцеві податки й збори. Правовий статус об'єктів комунальної власності. Комунальні підприємства, організації, установи: правовий статус та засади діяльності. Відносини органів місцевого самоврядування й підприємств, установ та організацій різних форм власності.

Тема 11. Особливості місцевого самоврядування в Столиці України – місті-герої Києві

Столичні функції міста Києва. Особливості правового статусу Київського міського голови. Особливості організації діяльності виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації). Компетенція голови Київської міської державної

адміністрації. Особливості здійснення управління районами в місті Києві. Перший заступник, заступники голови Київської міської державної адміністрації

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри інтелектуальної власності та приватного права, кандидатом юридичних наук, доцентом Єгорова Валентиною Сергіївною.

Ухвалено кафедрою інтелектуальної власності та приватного права (протокол № 11 від 05.06.2024 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету соціології і права (протокол № 9 від 26.06.2024

